

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10

Fylke: Sør-Trøndelag.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Rennebu.

Emne: Lynging og mosing.

Bygdelag: Orkladal.

Oppskr. av: I. O. Rokkones.

Gard: Rokkones.

(adresse): Stamnan.

G.nr. 132 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
Også det.

SVAR

Lynging
tror jeg ikke har vært drevet her.Mosing.

1. Det ble slutt med å ta mose for en 60 år siden. Såvidt vites er det bare en ensste bruker i bygda som tar mose nå. Det er en innflytter fra Budal i Gauldal. I nabo-distriktet Innset (sogn under Kvikne i Hedmark) skal det framleis være nokså alminnelig å ta mose.
2. Bare som nødsfor.
3. Helst fuktig.
4. Både kvinner og menn deltok i mosetakinga. Da overnatta de enten i markaluer eller på setrene, men jeg har også hørt at de overnatta i fjellet under åpen himmel.
5. Det ble brukt moseharke med lange jærntinder.
6. Mosen ble satt i lass.
7. Ble sankt sammen i et kolfat og så båret sammen i lass. Lasset sto på et underlag av fjellris, og det måtte helst stå slik at det ikke dreiv ned av snø om vinteren.
8. Mosen ble kjørt heim nyss før jul. Den var da speikt sammen.
9. Nei.
10. Den sto ute på gårdstunet.
11. Kyrne åt mosen ublanda, og de likte den bra.
12. Mosen ble rekna som godt for.

Annen mose.

1. og 2. Anne mose har ikke vært brukt her.

Far fortalte at en høst tok han 30 moselass i Gråfjellet bak Svartdalen på Nerskogen. Som gutt var jeg med hver høst og tok 5 lass på Grønli-kjølen. En juleaftendag var jeg med og kjørte mose, og for det lofte far meg ei pakke kjeks. Kjeksa var nokså tørr, men smakte godt likevel. Det var ikke så mye å velge i mellom i den tida (først i 1880-åra). Mosetaking er av de beste minner jeg har fra barndomsåra.